

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 566/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného AK Kleberc Legal, s.r.o., Tbiliská 13, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/62/2023 z 30. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (sťažovateľ nesprávne uvádza, že ide o uznesenie, pozn.). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, žiada priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných listín vyplýva, že sťažovateľ v postavení žalobcu sa žalobou domáhal vrátenia finančného daru poskytnutého v roku 2009, pretože žalovaný (jeho syn) s ním následne prestal úplne komunikovať, nenavštevuje ho ani pri príležitosti jeho sviatku alebo sviatočných dní v roku, bráni mu v obnovení normálnych vzťahov medzi nimi tým, že ho nepozýva na žiadne oslavy, pričom jeho partnerku (v neskoršom priebehu manželku) pozve, zakázal iným členom rodiny poskytovať mu informácie o cievnej mozgovej príhode jeho (sťažovateľovej) exmanželky – matky žalovaného, zrušil úplne všetku komunikáciu a svojim správaním sa ho snažil

odstrihnúť od rodiny, čo sa prejavilo v neoznámení narodenia druhého vnuka a v bránení stretávania sa sťažovateľa s ďalším vnukom [REDACTED]. Následne po podaní žaloby nejavil záujem o stav sťažovateľa počas hospitalizácie po srdcovej slabosti.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 4C/27/2016-419 z 29. júla 2021 žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému dar – peňažné prostriedky v celkovej sume 32 920 eur, a to v častiach, z ktorých posledná bola žalovanému poukázaná 23. júna 2009. Dar bol poskytnutý z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov – sťažovateľa a jeho vtedajšej manželky (matky žalovaného). Keďže po prvom rozhodnutí odvolacieho súdu strany sporu nenavrhlí doplnenie dokazovania, súd prvej inštancie vychádzal z dokazovania vykonaného do vydania jeho prvého rozhodnutia vo veci samej. Za rozhodné obdobie pre posúdenie správania žalovaného, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, považoval obdobie od 23. júna 2009 do 23. júna 2015. Po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že sťažovateľom vyčítané správanie žalovaného je potrebné posudzovať v širšom kontexte vzťahov v rodine majúcich pôvod a základ v prístupe sťažovateľa počas manželstva k svojim deťom a manželke tak, ako ich opísali svedkovia, v narušenom detstve v dôsledku psychických a fyzických atakov sťažovateľa, neskôr v snahe jeho detí tráviť čo najmenej času v rodinnom prostredí, resp. s otcom; k matke mali a majú pozitívny vzťah v zmysle jej ochrany pred sťažovateľom (už bývalým manželom), takže vzťahy v rodine neboli štandardné ako v bežnej rodine, v ktorej možno očakávať primeranú úctu, záujem už dospelých detí o svojich rodičov a vzájomnú pomoc vrátane bežných rodinných stretnutí, čo sťažovateľ neuviedol v žalobe ani v konaní, resp. to zrejme takto subjektívne nevnímal. Ak sťažovateľ v konaní tvrdil, že vzťahy v rámci rodiny boli v čase darovania „korektné“, čoho dôkazom má byť skutočnosť, že žalovaný dar prijal a ostatné deti vo svojich výpovediach potvrdili, že žalobca im v rozhodnom čase určitým spôsobom tiež vypomohol, súd sa s takýmto jeho subjektívnym vnímaním usporiadaných rodinných vzťahov v čase obdarovania žalovaného (v zmysle pokynu odvolacieho súdu) nemohol stotožniť. Predovšetkým nešlo o dar výlučne sťažovateľa žalovanému, ale o spoločný dar rodičov synovi (konkrétne peniaze na kúpu vozidla, prípadne osobné motorové vozidlo ako také, ako to vnímala matka žalovaného).

4. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 5Co/126/2021-448 z 31. mája 2022 rozhodol o odvolaní žalobcu (sťažovateľa) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a konštatoval jeho správnosť v zmysle § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Odvolací súd dodal, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vzťahy medzi žalobcom a žalovaným sa zásadným spôsobom zhoršili po ich telefonáte z marca 2013 a taktiež rozvodom manželstva žalobcu s matkou žalovaného. Z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchu svedkov, taktiež vyplynulo, že v rozhodnom období po rozpade manželstva žalobcu došlo k naštreniu vzťahov v celej rodine, a to aj tým, že žalobca nadviazal známosť s matkou vtedajšej manželky žalovaného. Nebolo však preukázané, že by to bol žalovaný, kto nútil ostatné deti žalobcu, aby s ním prerušili vzťah. Svedkovia (ďalšie deti žalobcu) vypovedali, že mali svoje vlastné dôvody, prečo sa ďalej nestýkajú so žalobcom, a to nezávisle od konania žalovaného. Z dokazovania tiež vyplynulo, že žalobca počas letných prázdnin v byte na Šustekovej ulici fyzicky napadol svojho 12-ročného vnuka [REDACTED].

svedkovia svorne tvrdili, že žalobca bol už dávnejšie agresívny a viackrát napadol ich, ako aj ich matku v časoch spoločného bývania. Je teda logické a pochopiteľné, že deti žalobcu nemajú záujem, aby ich deti (vnukovia a vnučky žalobcu) sa so žalobcom stýkali a obmedzujú ich kontakt s ním. Odvolací súd dodal, že ak sa žalobca súdne domáha zapretia otcovstva voči niektorému zo svojich detí, nemôže očakávať, že takýto čin sa stretne u jeho syna, ako aj u ostatných súrodencov s pochopením a prospeje to rodinným vzťahom. Odvolací súd sa teda plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, že u žalovaného neboli naplnené také dôvody, ktoré by v súlade s výkladom § 630 Občianskeho zákonníka zakladali právo na vrátenie daru. Správanie žalovaného nie je hrubo porušujúce dobré mravy, ale možno hovoriť o recipročnom správaní žalovaného k žalobcovi, ktoré je vyústením dlhodobých naštrbených vzťahov medzi žalobcom, jeho deťmi a matkou žalovaného. Na doplnenie odvolací súd poukázal na to, že šlo o spoločný dar manželov (rodičov) svojmu synovi, pričom matka žalovaného o vrátenie daru nežiada.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Za nesprávny procesný postup, ktorý mu znemožnil uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, označil postup prvoinštančného súdu, ako i odvolacieho súdu, ktorým malo dôjsť k závažnému pochybeniu v rámci vykonaného dokazovania a jeho vyhodnocovania súdom. Podľa sťažovateľa všetky jeho tvrdenia týkajúce sa správania žalovaného voči nemu boli v konaní buď riadne preukázané, alebo boli medzi stranami nesporné, preto on nemohol byť vo vzťahu k jeho viacerým skutkovým tvrdeniam zaťažený objektívnym dôkazným bremenom, a to z dôvodu tzv. negatívnej dôkaznej teórie. Nebolo spravodlivé od neho požadovať preukázanie reálnej neexistencie určitej skutočnosti, napr. že žalovaný s ním nekomunikoval počas dlhšieho časového obdobia, nezaujímal sa o neho, neinformoval ho o narodení vnuka, neumožnil mu kontakt s druhým vnukom. Naopak, preukázanie existencie týchto skutočností malo zaťažovať žalovaného. Napriek tomu, že reálnou príčinou zamietnutia žaloby bola aplikácia princípu vzájomnosti, prvoinštančný súd (ods. 21 jeho rozsudku), ako aj odvolací súd (ods. 29 jeho rozsudku) vyčítali sťažovateľovi, že neunesol dôkazné bremeno, pričom neunesenie dôkazného bremena odvolací súd pri svojom prvotnom odvolacom prieskume (uznesenie sp. zn. 5Co/74/2020 z 22. septembra 2020) nekonštatoval, ale zastával názor, že v rámci konania bolo riadne preukázané konanie žalovaného, ktoré by samo osebe mohlo byť považované za konanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi.

6. Pri dovolacom dôvode nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP dovolateľ naformuloval nasledujúce otázky, ktorých zodpovedanie bolo podľa jeho názoru nevyhnutné pre aplikáciu princípu vzájomnosti: *«a) Aké príčiny (najmä aké správanie darcu) sú legitímnym dôvodom pre správanie obdarovaného, ktoré by inak mohlo byť považované za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi? Je takýmto dôvodom slobodné rozhodnutie darcu (napr. výber partnera, povolania a pod.), s ktorým obdarovaný nesúhlasí? Nemalo by sa jednať o príčinu, ktorá je objektívne vnímaná ako dôvod a ospravedlnenie pre správanie obdarovaného, ktoré by inak mohlo byť považované za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi? b) Keďže princíp vzájomnosti v sebe zahŕňa pojem „príčina“ a implicitne i pojem „následok“, v rámci posudzovania princípu vzájomnosti musíme posudzovať kauzalitu (inými slovami príčinnú súvislosť) medzi príčinou a následkom. V tejto súvislosti sa vynára otázka (obdobne ako v prípadoch posudzovania*

nároku na náhradu škody), o aký typ príčinnej súvislosti sa musí jednať, aby bolo možné konštatovať, že správanie darcu je príčinou, ktorá vyvolala následok v podobe správania obdarovaného, ktoré by inak mohlo byť považované za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi? Má ísť o priamu príčinnú súvislosť alebo stačí sprostredkovaná príčinná súvislosť? Aplikuje sa pre prípady posudzovania princípu vzájomnosti teória adekvátnej príčinnej súvislosti alebo nejaká iná teória?» Dovolateľ zároveň uviedol, že už vymedzené otázky by mali byť zodpovedané takto: «a) správanie darcu je legitímnym dôvodom pre správanie obdarovaného v hrubom rozpore s dobrými mravmi len v tom prípade, ak takéto správanie darcu vykazuje prvok protiprávnosti (napr. rozpor s dobrými mravmi, porušenie práva na ochranu osobnosti alebo majetku obdarovaného alebo jeho blízkej osoby a pod.); b) správanie darcu (ktoré by malo vykazovať určitý prvok protiprávnosti) by malo byť priamou a adekvátnou príčinou správania obdarovaného, ktoré by inak mohlo byť považované za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi.»

7. Dovolací súd napadnutým rozsudkom dovolanie zamietol. V kontexte dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dospel k záveru o prípustnosti podaného dovolania a v tejto časti dovolanie meritórne prejednal. Dovolateľ v dovolaní vyjadroval nesúhlas so záverom súdov nižšej inštalácie o tom, že neunesol svoje dôkazné bremeno, čo sa týka preukázania jeho tvrdení, že nárok na vrátenie daru je opodstatnený správaním žalovaného v hrubom rozpore s dobrými mravmi, keď podľa jeho názoru všetky jeho tvrdenia boli buď preukázané, alebo medzi stranami nesporné. Tieto námietky dovolací súd nepovažoval za dôvodné. Vzhľadom na to, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštalácie, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP), dovolací súd odôvodnenie oboch rozsudkov považoval za jeden kompletizujúci celok a z tohto hľadiska posudzoval aj dôvodnosť dovolania podaného z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd zdôraznil, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov odvolací súd vychádzal, akými úvahami sa riadil prvoinštalčný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd. Dovolací súd považoval odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za dostatočné, presvedčivé a logicky odôvodnené, ktoré sa vysporiadalo s argumentáciou žalobcu, ako aj žalovaného a vyplývajú z neho i právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení. Závery súdu v tomto ohľade sú dostatočné, jasné, logické a zrozumiteľné; žalobcovi tak nebola odňatá možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti jeho rozhodnutiu súdu v rámci využitia mimoriadnych opravných prostriedkov. Nesúhlas strany sporu, resp. jej polemika s vyhodnotením skutkových zistení a odôvodnením súdneho rozhodnutia nezakladá dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nie je dôvodné.

8. V súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dospel dovolací súd k záveru o jeho neprípustnosti, pretože dovolateľ v dovolaní nevymedzil otázku relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Z dovolania v časti týkajúcej sa jeho podania podľa § 421 ods. 1 CSP vyplýva, že sa týka výkladu § 630 Občianskeho zákonníka, avšak otázka a) je podľa obsahu otázkou skutkovou, ktorú súdy nižších inštancií vyhodnotili v rámci voľnej úvahy pri vyhodnotení dokazovania, ktoré nemožno podradiť pod dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP. Otázku b) dovolací súd považuje za hypotetickú, ktorou sa dovolateľ domáha inštruktáže. Takú otázku odvolací súd ani neriešil a ako taká je z tohto dôvodu neprípustná, a preto by uplatnenie dovolacieho dôvodu iba podľa § 421 ods. 1 CSP odôvodňovalo odmietnutie dovolania. Dovolací súd napriek tomu dodal, že otázku hrubého porušenia dobrých mravov vo vzťahu k vráteniu daru (keďže len to je právnou otázkou, a nie jej jednotlivosti vyplývajúce z dokazovania v konkrétnej veci) už riešil v mnohých svojich rozhodnutiach. Z už uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, keďže obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Ak by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu jeho dôvodnosti, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ namieta, že napadnutým rozsudkom dovolacieho súdu malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. V súvislosti so záverom dovolacieho súdu o neprípustnosti dovolania v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namieta, že dovolací súd uplatnil požiadavky na formuláciu právnych otázok podľa § 421 ods. 1 CSP spôsobom, ktorý prekročil legitímne hranice procesného formalizmu a poprel účel dovolania ako nástroja zjednocovania judikatúry a korekcie zjavne nesprávnych právnych záverov, pričom ústavný súd opakovane judikuje, že formalizmus, ktorý nie je racionálne odôvodnený účelom sledovaným právnou úpravou a vedie k odmietnutiu vecného prieskumu bez primeraného zváženia dopadov na jednotlivé základné práva, je protiústavný. Sťažovateľ predostrel ucelený okruh právnych otázok k aplikácii § 630 Občianskeho zákonníka, ktorý presahuje hranice individuálneho sporu. Išlo najmä o to, ako sa má v konaniach o vrátenie daru aplikovať princíp vzájomnosti medzi darcom a obdarovaným, aké sú normatívne kritériá intenzity a dĺžky trvania správania obdarovaného, aké časové rámce sú relevantné pre hodnotenie kauzality a či test „zrejmeho nepomeru“ medzi konaním strán možno redukovať na čisto skutkové zistenia bez predchádzajúceho výkladu právnych kritérií. Sťažovateľ namieta, že dovolací súd tieto otázky bez náležitého vysvetlenia prekvalifikoval na skutkové či hypotetické a obmedzil sa na konštatovanie nedostatku náležitostí dovolania, čím poprel jeho racionálnu funkciu. Takýto postup je v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré vyžadujú, aby

obmedzenia prístupu k súdu neboli „prehnane formalistické“ a aby najvyššie súdy poskytovali zrozumiteľné dôvody, prečo navrhované právne otázky nepovažujú za spôsobilé na dovolací prieskum.

11. Sťažovateľ tiež namieta, že dovolací súd ústavne nekonformne naložil s námietkou podľa § 420 písm. f) CSP. Zmyslom dovolacieho konania je poskytnúť korektív proti takým procesným pochybeniam, ktoré v celku veci zasiahli do práva na spravodlivý proces. Sťažovateľ namieta, že všeobecné súdy rezignovali na vypracovanie preskúmateľného testu proporcionality pri aplikácii princípu vzájomnosti podľa § 630 Občianskeho zákonníka a opreli sa o voľnú úvahu bez jasných kritérií, pričom dovolací súd jeho argumentáciu redukoval na všeobecný odkaz na zásadu voľného hodnotenia dôkazov a na viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom bez toho, aby preskúmal, či odôvodnenia nižších súdov napĺňajú kvalitatívny štandard presvedčivosti, logickej súdržnosti a transparentnosti vyžadovaný ústavou a dohovorom. Sťažovateľ ďalej namieta, že takýto „formalistický minimalizmus“ v odôvodnení nie je zlučiteľný s povinnosťou súdov reagovať na podstatné námietky strán spôsobom, ktorý umožňuje reálny prieskum zákonnosti a ústavnosti. Sťažovateľ ďalej v časti „C“ ústavnej sťažnosti označenej ako „*ROZPORY A NEPRAVDIVÉ VÝPOVEDE (AUDIOZÁZNAM Z 22. 11. 2017, POJ. 102)*“ a časti „D“ označenej ako „*ROZPORY ZO ZÁZNAMU Z 5. 2. 2019 (POJ. 102)*“ opisuje vybrané časti záznamov z pojednávania a vyjadruje presvedčenie, že ústavne konformné rozhodnutie musí jasne vysvetliť, prečo boli uprednostnené práve tie časti výpovedí, ktoré sú spochybnené časovými pečiatkami záznamu a ďalšími dôkazmi, a akú váhu mali uvedené rozpory pri posudzovaní miery zásahu do dobrých mravov a princípu vzájomnosti podľa § 630 Občianskeho zákonníka.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom okrem skúmania splnenia jej formálnych a obsahových náležitostí posudzoval, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Po preskúmaní argumentačného základu ústavnej sťažnosti a napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dospel ústavný súd k záveru, že napadnutý rozsudok dovolacieho súdu nevykazuje znaky porušenia základných práv sťažovateľa, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako zjavne neopodstatnenej [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

14. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľ namieta, že dovolací súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho dovolacou argumentáciou, uvádzajúc všeobecný odkaz na zásadu voľného hodnotenia dôkazov a na viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom bez toho, aby preskúmal, či odôvodnenia nižších súdov napĺňajú kvalitatívny štandard presvedčivosti, logickej súdržnosti a transparentnosti vyžadovaný ústavou a dohovorom. Všeobecné súdy rezignovali na vypracovanie preskúmateľného testu proporcionality pri aplikácii princípu vzájomnosti podľa § 630 Občianskeho zákonníka a opreli sa o voľnú úvahu bez jasných kritérií. K zásahu do práva na spravodlivý proces došlo z dôvodu „deficitu

odôvodnenia“ tým, že dovolací súd ponechal v platnosti rozhodnutia, ktoré nevysvetlili, prečo práve zvolený časový rámec správania obdarovaného a jeho hodnotenie zodpovedajú testu dobrých mravov a princípu vzájomnosti a prečo súd odmietol prihliadnúť na skutočnosti tvoriace komplexný kontext rodinných vzťahov.

15. Ústavný súd konštatuje, že dovolací súd sa s námietkami sťažovateľa podrobne a kvalifikovane vysporiadal v bodoch 37 až 46 napadnutého rozsudku, zdôrazňujúc, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, či rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. V uvedenej súvislosti sa ústavný súd stotožňuje so záverom dovolacieho súdu, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov odvolací súd vychádzal, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na podrobné hodnotenie skutkového stavu a jeho aplikáciu na obsah interpretovaného § 630 Občianskeho zákonníka v bodoch 42 – 45 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie z 29. júla 2021 a na to nadväzujúce odôvodnenie odvolacieho súdu v bode 22 odôvodnenia jeho rozsudku. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že odvolací súd relevantné okolnosti správania žalovaného nevyhodnocoval a nezohľadnil. Práve naopak, stotožňuje sa so záverom najvyššieho súdu o dostatočnosti, presvedčivosti a logickej súdržnosti rozsudku odvolacieho súdu. Pre úplnosť a presvedčivosť jeho odôvodnenia nebolo potrebné, aby odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštalácie, vyvinul osobitný test proporcionality vzájomného správania sporových strán. Naopak, postačovalo, aby, vychádzajúc z podstaty inštitútu vrátenia daru, sudcovskou úvahou odôvodnil záver, či správanie žalovaného v okolnostiach veci naplnilo obsah kvalifikačného dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov. Túto požiadavku považuje ústavný súd za naplnenú.

16. Napadnutý rozsudok dovolacieho súdu nevykazuje znaky porušenia základných práv sťažovateľa ani pri závere o neprípustnosti dovolania podaného z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom dovolacieho súdu, že otázky, ktoré sťažovateľ označil v dovolaní, nespĺňajú atribúty predpokladané v § 421 ods. 1 CSP. V kontexte prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP musí mať vymedzená právna otázka kľúčový význam pre rozhodnutie vo veci samej, resp. musí byť spôsobilá zásadne ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej (obdobne IV. ÚS 79/2023, IV. ÚS 85/2025). Z obsahového hľadiska však dovolanie sťažovateľa nespĺňalo podmienky na to, aby dovolací súd mohol realizovať meritórny prieskum. Ústavný súd súhlasí s názorom dovolacieho súdu, že prvá nastolená otázka bola otázkou skutkovou, ktorá z povahy veci nemôže zakladať prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Druhá otázka bola otázkou hypotetickou, t. j. otázkou nemajúcou zásadný význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu v konkrétnej veci, ako to konštatoval ústavný súd v predošlom odseku tohto rozhodnutia. Posudzovanie „príčinnej súvislosti“ v otázke vzájomnosti teda nebolo „v hre“. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom dovolacieho súdu (bod 57 odôvodnenia napadnutého rozsudku), že k posudzovaniu splnenia podmienok na vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka je potrebné pristupovať zvlášť individualizovane a pri posudzovaní

splnenia podmienok na vrátenie daru je vždy potrebné starostlivo vyhodnocovať konkrétne osobitosti prejednávanej veci.

17. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd nezistil, že by napadnutým rozsudkom dovolacieho súdu došlo k porušeniu ústavných práv označených v sťažnosti. Ústavný súd konštatuje, že mu neprislúcha prehodnocovať právne závery prijaté dovolacím súdom, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Dovolací súd vo veci sťažovateľa postupoval v zmysle relevantných zákonných ustanovení, pričom z rozsudku dovolacieho súdu nevyplýva svojvôľa alebo taká aplikácia a interpretácia relevantnej právnej úpravy, ktorá by bola extrémnym vybočením z pravidiel upravujúcich dovolacie konanie, čo odôvodňuje už spomínaný záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti a jej odmietnutí podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu